

V O O R A F

JOSÉ VANDEKERCKHOVE: *Van saai tot fraai*

De ontwikkeling van de literaire competentie is in de leerplannen uitgewerkt in een doorlopende leerlijn: van tekstervarend over tekstbestuderend naar tekstbeoordelend lezen. Bij dat laatste niveau gaat het wel eens mis. Leerlingen beschikken vaak niet over de nodige tools om hun literair oordeel te kunnen verwoorden en motiveren, aldus José Vandekerckhove. In dit artikel werkt hij een voorstel uit om leerlingen hierin te begeleiden. In deel 1, de handleiding, biedt hij een theoretisch kader uit de receptie-esthetica dat een literair werk vanuit vijf invalshoeken benadert. In deel 2, het leerboek, illustreert hij met voorbeelden uit de klaspraktijk en de recensiewereld hoe je leerlingen 'literair beoordelingsvaardiger' kan maken. In drie stappen leren leerlingen een degelijke recensie schrijven aan de hand van een oriënterings- en voorbereidingskader. Mooi meegenomen is dat dit model ook leraren middelen aanreikt om literatuur op een zinvolle manier te bespreken aan de hand van vragen die vanuit de lezer/leerling vertrekken.

INGRID VAN CANEGEM-ARDIJS & WILLIAM VAN BELLE: *De moduleerbaarheid van de taal. Een speelse en leerbare taalbeschouwingsmethode voor jonge leerlingen*

Het abstractievermogen van leerlingen uit de lagere school en de eerste graad secundair onderwijs is nog onvoldoende ontwikkeld om het grammaticale begrippenapparaat van de klassieke woord- en zinsleer te kunnen beheersen. Toch zetten leerlingen dagelijks impliciete kennis over hun moedertaal in. Zonder dat ze zich ervan bewust zijn, passen ze regels toe voor het combineren, vervangen en verplaatsen van woorden en woordgroepen. Ingrid Van Canegem-Ardijs & William Van Belle maken zich sterk dat een taalbeschouwingsmethode die gebaseerd is op die drie basisoperaties, beter aansluit bij de cognitieve capaciteiten van kinderen. Naast taalkundige achtergrondinformatie geven ze in dit artikel aanzetten om er in de klas op een creatieve en speelse manier mee aan de slag te gaan. Het uiteindelijke doel is de verwerving van een redeneermethode en niet van een grammaticaal begrippenapparaat.

ACHTERKLAP/SRENILDE JANSSENS: *Vloms*

BERNADETTE TIMMERMANS, JAN T'SAS & KRISTIANE VAN LIERDE: *Stemproblemen in de klas. Een preventiebeleid voor leraren en leerlingen*

Stemproblemen hebben een invloed op de beroepskeuze van leerlingen volgens Bernadette Timmermans, Jan T'Sas & Kristiane Van Lierde. Om stemstoornissen te voorkomen, moet volgens de auteurs een preventiebeleid worden gevoerd dat uit twee stappen bestaat. De eerste stap is leerlingen informeren: welke beroepen zijn afhankelijk van de stem en welke factoren beïnvloeden de stem en de stemontwikkeling? In de tweede stap leren leerlingen hun eigen stem kennen en krijgen ze via het OVUR-model strategieën voor een goede stemzorg aangereikt. Alarmsignalen voor een stemprobleem herkennen en strategieën voor stemzorg op een didactisch verantwoorde manier doorgeven, is niet alleen zaak van de leraar Nederlands. Spreekvaardigheid is immers in alle vakken aan de orde. Binnen het taalbeleid van een school verdient de preventie van stemproblemen daarom zeker een plaats.

INGEBLIKT

VEERLE GEUDENS

JAARREGISTER 39STE JAARGANG

Rita Rymenans
Hoofdredacteur